

UPPVIDINGE
KOMMUN

Information om dag- och dräneringsvatten i Uppvidinge Kommun

Inledning

I den här broschyren ges information om hur du på bästa sätt tar hand om dag- och dräneringsvatten för att minska risken för översvämning och skador på fastigheten samtidigt som du bidrar till bättre miljö. Spillvattnet renas i avloppsreningsverken. Dag- och dräneringsvatten är renare och kan därför släppas tillbaka till naturen efter enkel rening utan att behöva ledas till reningsverk, där det bara ställer till bekymmer i reningsprocessen och ökar miljöbelastningen.

Kommunen lägger ner stora resurser på att förbättra sina ledningar och minska flödet av dag- och dräneringsvatten till avloppsreningsverken. En stor del av detta oönskade vatten kommer dock från de fastighetsinterna ledningsnäten, varför kommunen i samband med sina åtgärder även kräver att fastighetsägarna ser över sina ledningar. Det kan t.ex. vara krav på att koppla bort dag- eller dräneringsvatten från spillvattennätet och att byta ut otäta ledningar där dagvatten läcker över från dag- till spillvattennätet.

När sådana här felaktigheter upptäcks måste fastighetsägaren rätta till bristerna inom den tidsrymd som kommunen bestämmer.

Inom vatten- och avloppsbranschen förekommer en mängd olika benämningar på vatten och de system som finns för att ta hand om detta m.m. Därför inleder vi kort med att förklara några av de vanligaste begreppen.

Begrepp som används inom Vatten & Avlopp

Avloppsvatten: Vatten som avleds i avloppsledningsnätet. Kan bestå av spillvatten, dagvatten och dräneringsvatten.

Spillvatten: Förorenat vatten från exempelvis hushåll, det vill säga vatten från toaletter, disk och tvätt.

Dagvatten: Ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Dräneringsvatten: Grundvatten och i marken nedträngande vatten från regn och snösmältning som avleds i dräneringsledning.

Duplikatsystem: Avloppssystem där spillvatten och dagvatten avleds i skilda ledningar.

Servisledningar: Ledningar som ansluter en fastighet till det kommunala nätet.

Förbindelsepunkt: Den punkt där inkoppling av en fastighets ledningar till den kommunala anläggningen görs. Den ligger normalt 0,5 m utanför tomtgräns, men kan i vissa fall ligga på ett annat ställe. Innanför den har fastighetsägaren det fulla ansvaret för ledningssystemet (förutom för vattenmätaren, som är kommunens).

Hårdgjord yta: Yta där vatten inte kan tränga in, till exempel tak, asfalt, sten och plattor.

LOD (Lokalt omhändertagande av dagvatten): Innebär att dagvattnet tas omhand i det område det bildats i stället för att ledas bort i ledning.

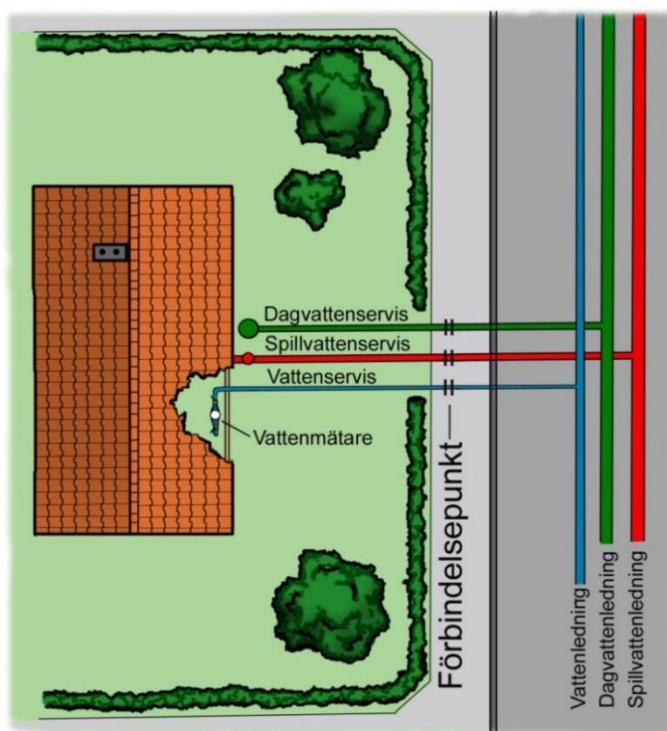
Spygatt: Golvbrunn utan vattenlås utomhus

Så tar du hand om ditt dag- och dräneringsvatten

Kommunens dagvattenledningar är dimensionerade så att de ska klara alla normala regn. Att dimensionera ledningarna för exceptionella regn är i praktiken omöjligt vilket innebär att vatten tillfälligt kan dämna upp i ledningarna och nå marknivån. När du planerar att dränera om en husgrund eller lägga om ledningar på tomtmark bör du därför se över hur ledningarna är anslutna till det kommunala avloppssystemet och i vilket skick de är. Om man gräver upp för att åtgärda något bör helheten ses över

Det är inte tillåtet att leda dag- eller dräneringsvatten till kommunens spillvattenledningsnät. Om det finns förbindelsepunkt för dagvatten kan det ledas till denna, men det kan också tas om hand på tomten.

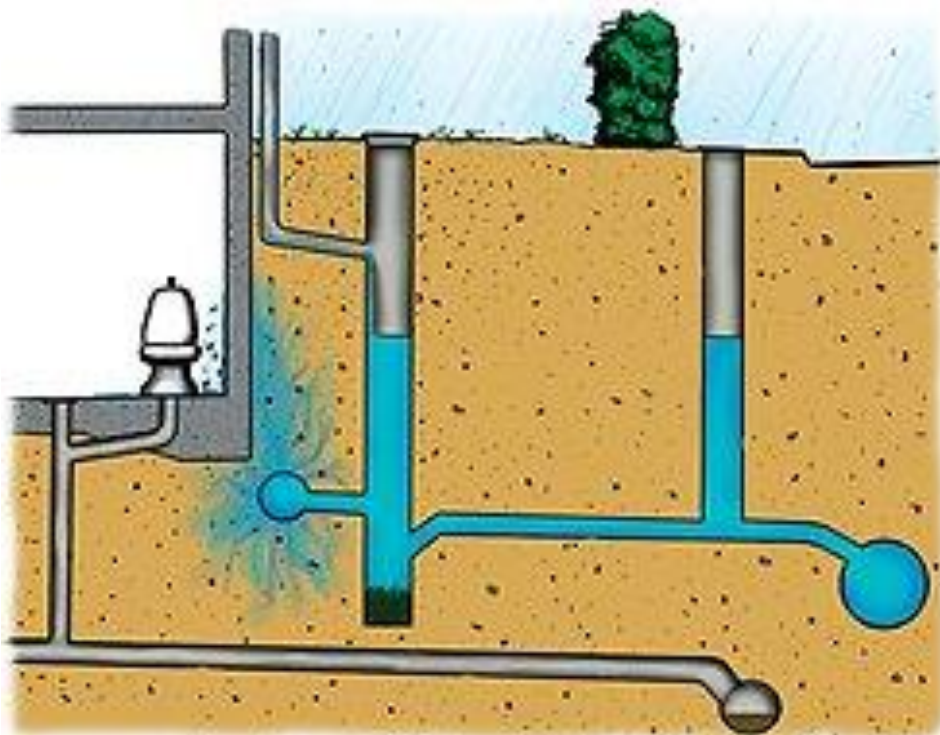
I de flesta områden i vår kommun finns det duplikatsystem så att dag - och dräneringsvatten kan kopplas till en dagvattenledning (Se fig. 1). De fall där anslutning till dagvattenledning inte är möjlig beskrivs i slutet av broschyren.

Figur 1: Ledningar på tomtmark och i gata med ett duplikatsystem.

Så tar du hand om ditt dräneringsvatten

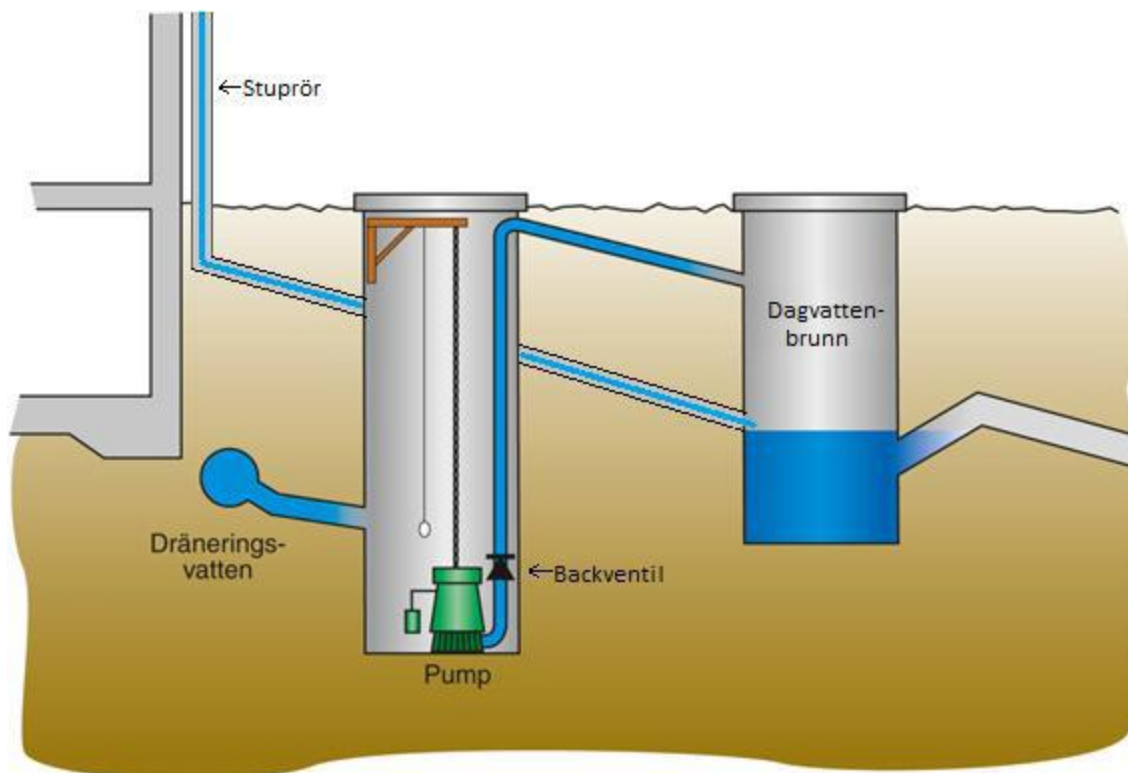
Dräneringsvatten avleds normalt tillsammans med regn- och smältvatten till en dagvattenservis som ansluter till kommunens dagvattenledning. Är husets dräneringsledning direkt ansluten till dagvattenledningen i gatan? (se figur 2). Då kan dagvatten vid kraftiga regn dämna upp i fastighetens dräneringssystem och orsaka skador. Är dessutom husets stuprör kopplade till dräneringsledningen kan detta ytterligare påskynda och förstärka skaderisken.

Figur2: Så här är ofta ett dräneringssystem kopplat på dagvattenbrunnen/-ledningen

För att förhindra att dagvatten tränger in i dräneringen, om den ligger lägre än gatunivå, bör du vid ombyggnad av ditt dräneringssystem installera en pump som lyfter dräneringsvattnet upp till marknivån så att det sedan med självfall via en dagvattenbrunn kan rinna till kommunens ledning (se fig. 3).

Alternativt kan det pumpas till en LOD-anläggning på tomten.

Figur 3: Så här bör ett dräneringssystem vara installerat och kopplat på dagvattenbrunnenledningen.

Många av dagens dräneringssystem för källare bygger på att källarväggen ska kunna "andas" och de har inget tätskikt direkt på väggen. För att de ska fungera måste vattnet alltid vara bortdränerat. Om ledningarna dämmer upp går vatten upp innanför tätskiktet och väggen blir fuktig eller börjar läcka in vatten med skador som följd.

Pumpning anses vara det säkraste sättet att undvika att dagvatten tränger in i dräneringssystemet. Pumpen bör vara försedd med larm för hög nivå.

Förr i tiden, när miljökraven inte var lika uttalade, var det vanligt att ansluta källardräneringen till spillvattenservisen (eftersom denna oftast är placerad djupare än dagvattenservisen). Detta är numera inte tillåtet. Även detta problem löses bäst genom att pumpa dräneringen till dagvattenservisen (Se fig. 3) eller till LOD-anläggning på tomten.

När kommunen förbättrar sina ledningar i ett område eller om kommunen på annat sätt kommer på felaktiga dräneringsinstallationer kommer krav på bortkoppling att ställas. Det är också lämpligt att fastighetsägaren tänker på att göra en sådan omkoppling i samband med andra åtgärder på sin fastighet.

Så tar du hand om ditt dagvatten

Det finns många fördelar med att ta hand om dagvattnet på den egna tomten. Möjligheterna att göra det beror främst på vilka naturförutsättningar som finns, det vill säga hur mycket vatten marken kan ta emot och hur dagvattensystemet ser ut (tomtytan bör vara minst 1-2 gånger större än takytan). Att ta hand om dagvattnet lokalt kan bli ett positivt inslag i trädgårdsmiljön samtidigt som belastningen på avloppsnätet minskar. Under vissa förutsättningar kan också dagvattenavgiften bli lägre.

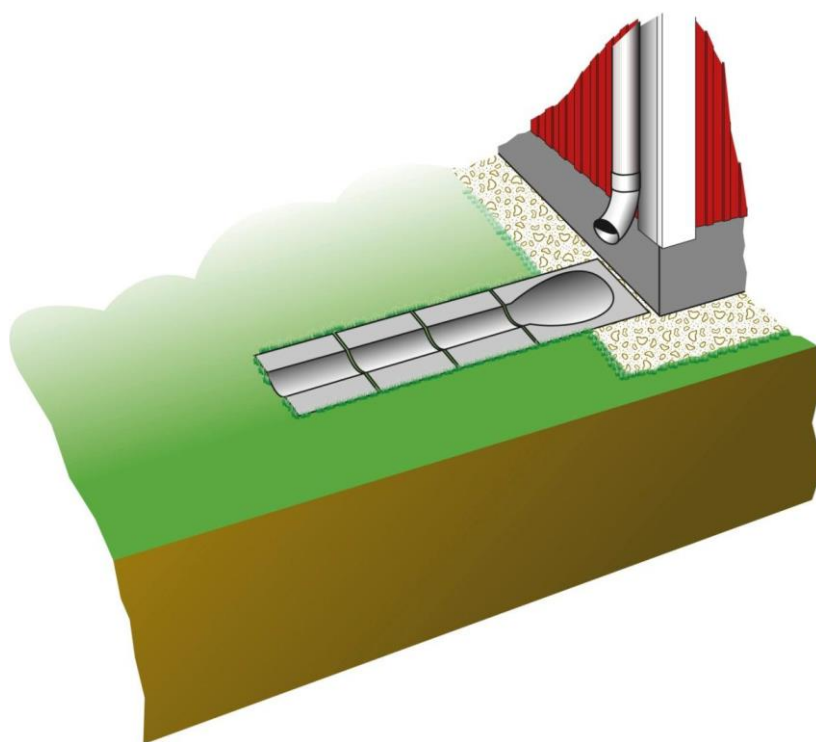
Det är inte tillåtet att utan överenskommelse leda in vattnet på grannens tomt eller på kommunal mark

Det finns olika alternativ för hur du kan utforma din LOD-anläggning inom den egna fastigheten. Se förslag på beprövade metoder nedan.

Rännalsplattor

Du kan enkelt ta hand om dagvatten från taket genom att använda stuprör med utkastare och rännalsplattor av betong. Rännalsplattorna avleder regnvattnet till en lämplig grönyta för infiltration. För att inte riskera fuktskador på huskonstruktionen ska grönytan luta bort från huset c:a 5 cm per meter.

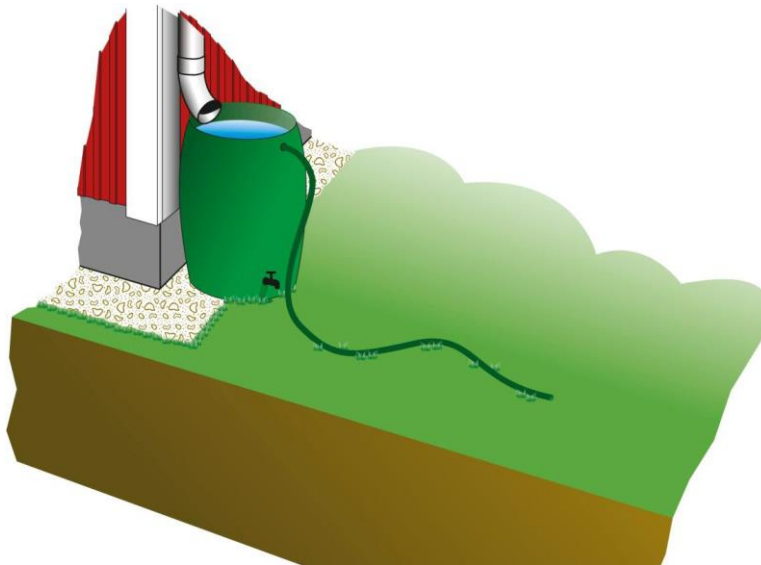
Vid källarhus bör rännan vara minst c:a 3 m lång så att inte källarväggen och dräneringen belastas med onödigt mycket vatten.

Figur 4: Rännalsplattor avleder regnvatten till grönyta.

Regnvattenbehållare

Ett andra alternativ är att låta stuprören mynna i en eller flera behållare istället för att gå ned i avloppssystemet. Vattnet kan sedan användas till att vattna planteringar eller andra grönytor på tomten.

Figur 5: Regnvattenbehållare samlar upp regnvatten från stuprören.

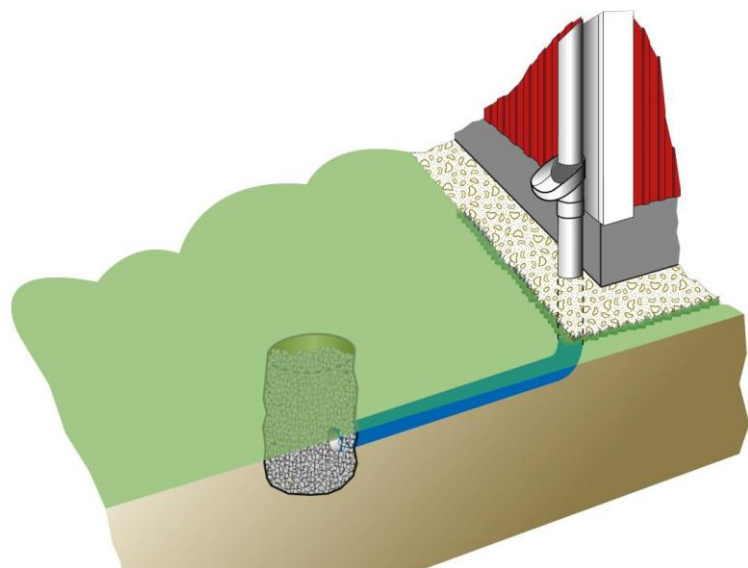
En behållare som samlar upp regnvatten fylls relativt snabbt. Därför är det viktigt, att se till att vattnet kan ledas bort från husgrunden när behållaren är helt fylld.

Stenkista

Ett tredje alternativ är att anlägga en stenkista bestående av sten eller makadam. Man kan också gräva ner så kallade dagvattenkassetter.

Dagvattnet passerar ner genom stupröret via ett lövrens och vidare i en rörledning till stenkistan placerad minst 3 m från huset.

Stenkistan kan ha en begränsad livslängd. Vid större stenkistor kan det därför vara en fördel att ha en brunn med slamficka före stenkistan.

Figur 6: Regnvatten kan avledas till en stenkista.

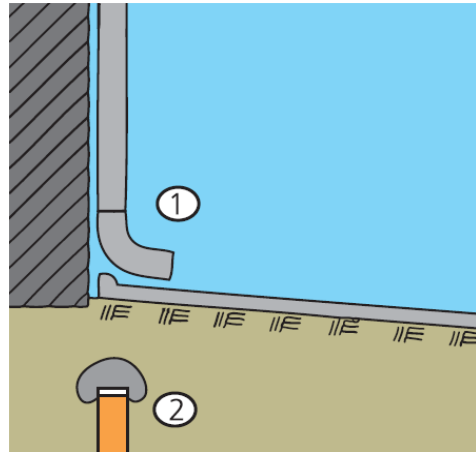
Kapning av det gamla stuprörsavloppet

Var noggrann med proppningen av de gamla stuprörsavloppen vid kapning av stupröret så att det varken kan komma upp eller ned något i dem.

1. Ny stuprörsutkastare
2. Gamla stuprörsavloppet

Kapa det gamla stuprörsavloppet cirka 15 cm under mark.

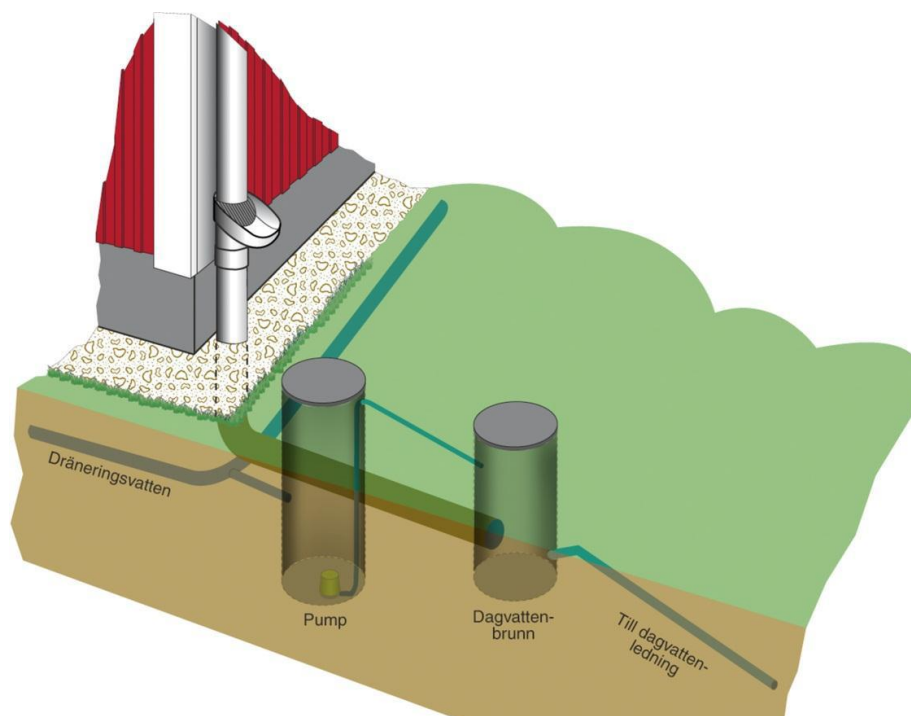
Krama ihop en hård pappersboll, pressa ned den en bit i röret och häll i betong så att det svämmar över kanten.

Anslutning till dagvattenledning

I de fall det inte är möjligt att ta hand om dagvattnet lokalt på tomten ska dagvattnet ledas till en dagvattenbrunn med sandfång och sedan med självfall ledas vidare till kommunens dagvattenledning. (Se fig. 7)

Det är viktigt att dräneringssystemet har en pump så att dagvattnet inte kan tränga in i dräneringssystemet. (se figur 3).

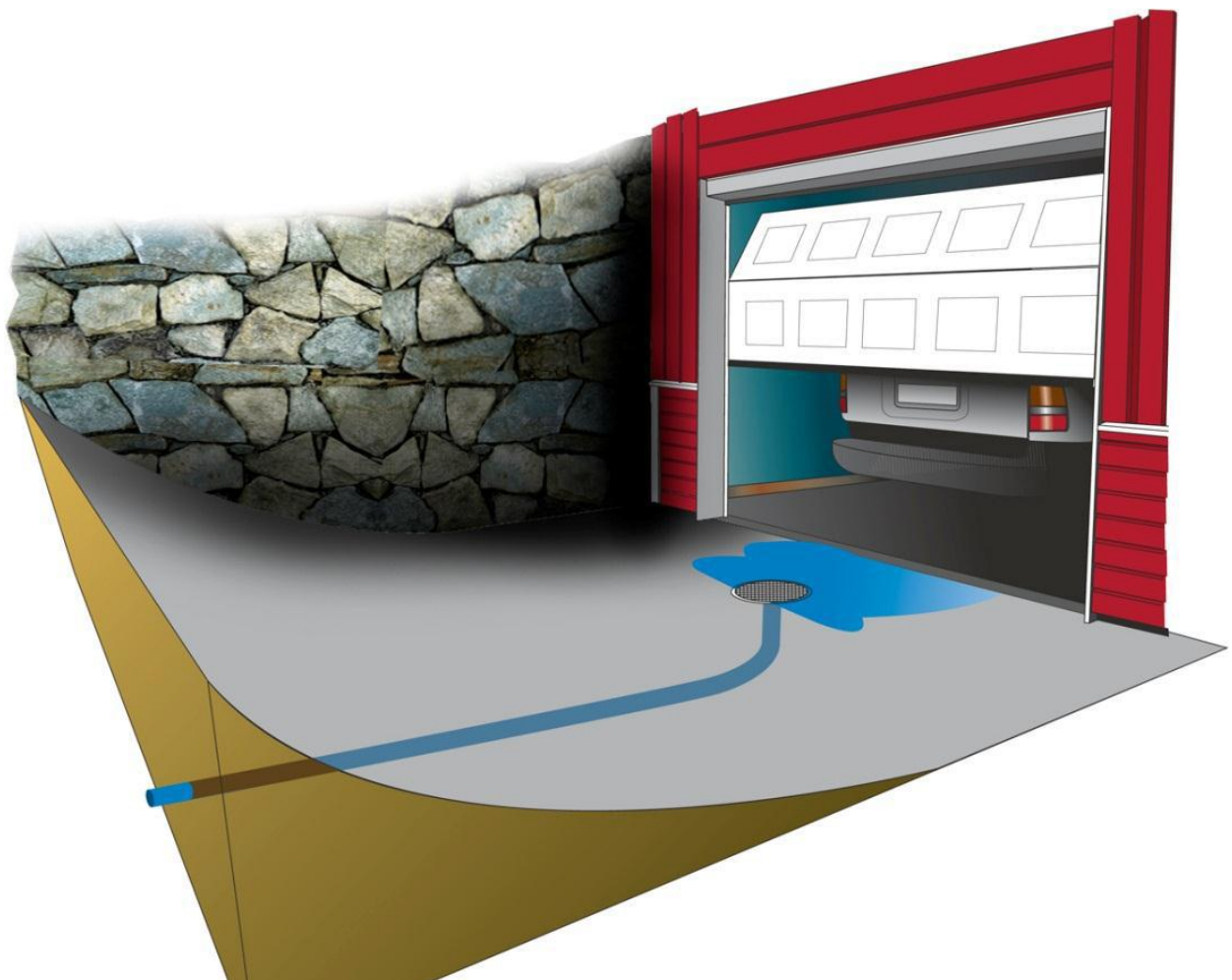
Figur 7: Så ska en dränering - och dagvattenanslutning till den kommunala ledningen se ut.

Spygatt – brunn utanför källargarage eller källartrapp

Källargaragenerfarter och källartrappor är känsliga platser där dagvatten ofta ställer till problem med översvämning. Här finns ofta en brunn, en så kallad spygatt, som ska leda undan vatten. När spygatten är kopplad till dagvattensystemet och detta inte kan leda bort allt vatten finns risk att vatten tränger upp genom spygatten och rinner in i garage och källare.

För att undvika detta kan du installera en pump och pumpa vattnet till dagvattenledningen eller om det är möjligt, leda det till en stenkista. Du bör även se till att hindra vatten från omgivande markområden att rinna fram till nerfarten/trappan. Ett alternativ för källartrappan kan vara att se till att det finns ett tak över källarnedgången och gjuta igen spygatten.

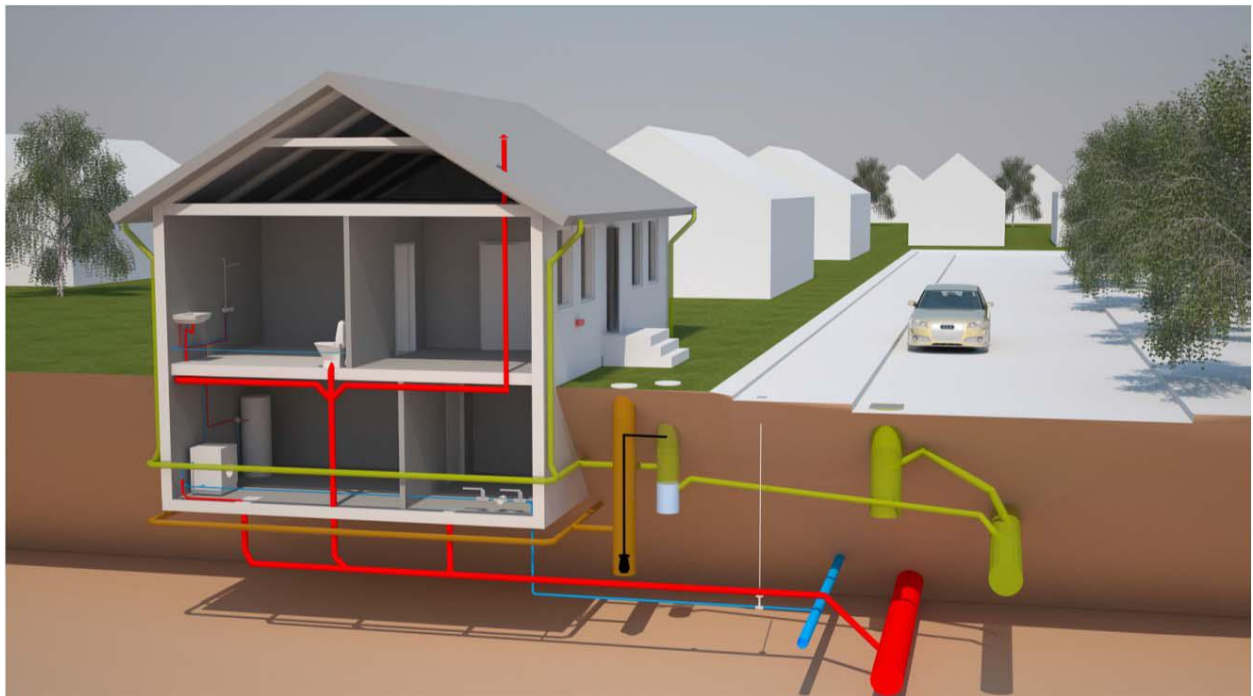
Spygatter i källartrappor och garagedrifter får inte vara anslutna till spillvattensystemet. I vissa fall kan kommunen medge undantag om ytan är mycket begränsad och inte bedöms ställa till problem.

Figur 8: En översvämmad spygatt utanför ett källargarage.

Ett rättkopplat hus

Nedan visas en bild på ett hus där man valt att ansluta dag- och dräneringsvatten till kommunens dagvattenledning i stället för till LOD-anläggning. Alla de olika ledningstyperna redovisas och är kopplade på rätt sätt. (Fig. 9) Vatten från en garagenerfart kan lämpligen kopplas till dräneringspumpstationen om den dimensioneras för detta.

Förklaring: — Dricksvattenledningar
— Spillvattenledningar
— Dagvattenledningar
— Dräneringsledningar

Figur 9: Ett rättkopplat hus

Täta servisledningar

Även om fastighetens ledningar är rätt kopplade kan de i vissa fall ställa till problem. Det är inte ovanligt att ledningarna med åren blir i så dåligt skick att dagvattenledningen läcker ut vatten som i marken rinner över till den lägre belägna spillvattenledningen.

Detta är naturligtvis inte tillåtet och om kommunen upptäcker sådana brister kan fastighetsägaren tvingas att lägga om sina ledningar. Därför är det viktigt att tänka på detta om begränsade åtgärder görs på de interna ledningarna. Då är det oftast ekonomiskt bäst att samtidigt åtgärda hela ledningsnätet på fastigheten.

Hantering av dag- och dräneringsvatten när dagvattenservis saknas

I vissa av kommunens samhällen saknas dagvattenhantering helt och där ingår inte den tjänsten i VA-abonnemanget. Där är det helt förbjudet att släppa ut vare sig dag- eller dräneringsvatten till spillvattenservisen. Här är man hänvisad till LOD-lösning.

I andra samhällen kan enstaka gator/kvarter sakna dagvattenserviser. Även här är det inte tillåtet att släppa ut dag och dräneringsvatten till spillvattenservisen, även dessa fastigheters problem bör lösas med LOD.

Önskar du mer information?

Att hantera dag- och dräneringsvatten på bästa sätt är inte enkelt. Varje fastighet har sina förutsättningar och du ansvarar för en bra lösning för att undvika översvämningar och kostsamma skador. Vi finns för att kunna hjälpa dig med information samt för att ge råd och tips om vad som kan vara den bästa och mest långsiktiga lösningen vid din fastighet. Kontakta oss gärna för mer information och diskussion!